

มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมธุรกิจโรงแรมขนาดเล็กในการขอ
ใบอนุญาตประกอบธุรกิจ และหลักเกณฑ์ความปลอดภัย

นนท์ปวิช สืบใหม่

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

คณะนิติศาสตร์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2567

บทคัดย่อ

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมธุรกิจโรงแรมขนาดเล็ก ในการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจ และหลักเกณฑ์ความปลอดภัย
ชื่อผู้เขียน	นายพนธ์ปรีช สืบใหม่
ชื่อปริญญา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2567

ในปี 2567 อุตสาหกรรมโรงแรมของประเทศไทยมีการฟื้นตัวอย่างเด่นชัดจากการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยได้รับแรงสนับสนุนจากมาตรการส่งเสริมเศรษฐกิจของรัฐบาล การแข่งขันในอุตสาหกรรมโรงแรมทวีความเข้มข้น ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของที่พักรูปแบบใหม่ เช่น โรงแรมขนาดเล็ก อย่างไรก็ตาม ธุรกิจโรงแรมขนาดเล็กยังคงเผชิญกับอุปสรรคจากกฎหมายที่ออกแบบมาเพื่อโรงแรมขนาดใหญ่ เช่น กฎหมายควบคุมอาคาร และกระบวนการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจ ซึ่งไม่สอดคล้องกับลักษณะธุรกิจโรงแรมขนาดเล็ก แม้ว่าจะมีการผ่อนปรนข้อกำหนดทางกฎหมายเพื่อลดข้อจำกัด และอำนวยความสะดวกในการขอใบอนุญาต แต่ยังคงมีความเสี่ยงด้านมาตรฐานความปลอดภัย และความไม่เท่าเทียมในการแข่งขัน โดยเฉพาะในกรณีที่ขาดการควบคุมคุณภาพที่เพียงพอ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรมโดยรวมในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ เช่น ปัญหาด้านความปลอดภัย หรืออัคคีภัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหา และอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมขนาดเล็กในประเทศไทย โดยเฉพาะพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 และกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2566 นอกจากนี้ยังมีการเปรียบเทียบระเบียบ และกฎหมายที่ใช้บังคับกับธุรกิจโรงแรมขนาดเล็กในต่างประเทศกับประเทศไทย เพื่อระบุความแตกต่าง และประเด็นที่ควรปรับปรุงให้เหมาะสมกับลักษณะธุรกิจโรงแรมขนาดเล็กในประเทศ

ผลการศึกษาพบว่า การผ่อนปรนข้อกำหนดทางกฎหมาย แม้จะช่วยสนับสนุนธุรกิจโรงแรมขนาดเล็ก และทำให้กระบวนการขอใบอนุญาตง่ายขึ้น แต่ก็อาจก่อให้เกิดผลกระทบด้านมาตรฐาน

ความปลอดภัย และความไม่เท่าเทียมในการแข่งขัน โดยเฉพาะในกรณีที่มีการควบคุมคุณภาพไม่เพียงพอ ซึ่งอาจสร้างผลเสียต่อภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรมในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ เช่น ปัญหาด้านความปลอดภัย หรืออัคคีภัย

ดังนั้น การวิจัยนี้เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงกฎหมาย และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมขนาดเล็ก โดยเน้นเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้ ลดผลกระทบต่อมาตรฐานความปลอดภัย และแก้ไขปัญหาการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์โดยรวมของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศ

ABSTRACT

Title of Independent Study	Legal Measures for Regulating Small Hotel Businesses in Terms of Business Licensing and Safety Standards.
Author	Mr. Nonpawit Suebmai
Degree	Master of Laws
Year	2024

In 2024, Thailand's hotel industry experienced a significant recovery due to the increase in both domestic and international tourists, driven by government economic stimulus measures. The intensified competition in the hotel sector has led to the expansion of new accommodation formats, such as small hotels. However, small hotel businesses still face challenges from regulations designed for larger hotels, such as the Building Control Act and the process of obtaining business licenses, which are often misaligned with the nature of small hotel operations. Although there have been legal relaxations to reduce restrictions and facilitate the licensing process for small hotels, concerns remain regarding safety standards and unfair competition, especially in cases where quality control is insufficient. This could negatively impact the industry's reputation if unforeseen incidents, such as safety issues or fires, were to occur.

This study aims to analyze the problems and obstacles related to the enforcement of laws governing small hotel businesses in Thailand, particularly the Hotel Act of 2004, the Building Control Act of 1979, and relevant ministerial regulations, including the Ministerial Regulation on the Type and Criteria for Hotel Business Operations (2nd edition) of 2023 and the Ministerial Regulation on the Characteristics of Other Buildings Used for Hotel Business (4th edition) of 2023. Additionally, the study compares the regulations and laws applied to small hotel businesses in other countries with those in Thailand to identify differences and areas that require improvement to better align with the nature of small hotel businesses.

The findings reveal that while legal relaxations support small hotel businesses and simplify the licensing process, they may lead to concerns regarding safety standards and unequal competition, particularly when quality control is inadequate. This could result in negative consequences for the industry's reputation if safety issues or other incidents occur. Therefore, this research proposes recommendations for improving laws and regulations related to small hotel businesses, focusing on enhancing enforcement efficiency, mitigating impacts on safety standards, and addressing unfair competition, which could otherwise affect the overall image of Thailand's tourism industry.